

Per dos bilions de dòlars

El sistema educatiu no pot passar de ser un dret de ciutadania a ser un dret mercantil

MONTSE
Ros

Dos bilions de dòlars a l'any poden iniciar una guerra, suposo. Aquesta és la xifra de negoci de l'educació que dona la Unesco. Una xifra que interessa a *private equity* perquè té fluxos de caixa molt segurs. La segona despesa, després de la hipoteca, que més tard en la família és la inversió en l'educació. La major part d'aquests diners han estat fins ara diners públics, dels impostos, i gastats de manera directa o externalitzada per les administracions. Molts governs estan canviant les lleis perquè els diners de l'educació passin a mans privades. Aquestes estan lliurant una guerra per conquerir els dos bilions de dòlars del negoci educatiu.

AQUÍ TAMBÉ. Va passar amb l'Estatut. L'article 21, un cop de força de Duran, va ser l'últim pactat. On el projecte deia que Catalunya tindria un servei públic d'educació, hi havia de dir *servei d'interès públic*, si no, no hi havia acord. Un servei d'interès públic és un servei privat, que els poders públics regulen. Mentre que la Constitució Espanyola prescriu que els poders públics garanteixen el dret a l'educació de tothom amb la programació de l'ensenyament i l'oferta de totes les places necessàries, la llei d'educació de Catalunya diu que seran els centres educatius públics

i privats els garants del dret a l'educació. Primer preguntaran a les empreses quantes places hi posen, i després l'administració completarà les que faltin. Un handicap per a la planificació que comença a notar-se.

La LOMCE va més enllà, amb un redactat inquietant: els agents públics i privats finançaran, regularan i prestaran el servei educatiu als titulars del dret a l'educació. Es posa en qüestió la democràcia, la gratuïtat i el dret a l'educació.

Al Congrés hi ha un projecte de llei per a la racionalització i la sostenibilitat de les administracions locals (LRSL) que manté als ajuntaments quasi totes les competències educatives: escoles bressol, de persones adultes, d'educació especial, conservatoris, escoles d'art, lleure educatiu, consells escolars municipals, la planificació de l'escolarització al seu territori... L'exposició de motius del projecte de llei és nítida: reduir la despesa pública i privatitzar tota activitat rendible. El Govern de Catalunya podria assumir aquestes competències, però ¿per què hauríem de pensar que voldrà gestionar els serveis i programes municipals? La consellera Rigau ja ha anunciat que no pagarà als ajuntaments el percentatge de l'educació infantil de zero a tres anys que el Parlament de Catalunya li va encomanar.

La política universitària d'aquest

MONRA

país ja ha fet molt camí en el seu procés de mercantilització, en la precarització del seu professorat, en l'augment de taxes, en la disminució de beques. Entre 10.000 i 20.000 alumnes estan abandonant la universitat: no la poden pagar. El Govern espanyol diu que hi ha massa universitats públiques i massa titulacions. Però, contradictòriament, en pocs anys s'han obert 31 universitats privades. També cal analitzar la formació per a l'ocupació, la que es paga amb diners de les cotitzacions socials. Les directives europees impulsen la intervenció del mercat: la formació ha de ser impartida per empreses, no per les organitzacions patronals i sindicals que representen els amos legítims dels diners.

Els diners són importants, i són nostres, dels nostres impostos, de les nostres cotitzacions. Val la pena lluitar pels nostres dos bilions de

dòlars. **George Steiner** va escriure que el mercat *crea productes per al màxim impacte i per a l'obsolescència més immediata*. Crea la necessitat de comprar, per llençar i tornar a comprar. Amb dos bilions de dòlars, aviat no n'hi haurà prou. I ho pagarem mentre puguem pagar. Passarem d'un dret de ciutadania a un dret mercantil. Passarem a la promoció de la desigualtat, i al més terrible individualisme.

SEGONS José Antonio Mariña, l'educació és l'activitat fundacional de la humanitat. La recreació de la cultura en cada persona i en cada societat mitjançant l'educació és el procés que ens humanitza, que ens fa éssers socials i intel·ligents, que crea vincle social i saber col·lectiu. Renunciar a l'educació universal, coresponsable i participada (és a dir, pública, que no és el mateix que estatal, senyor **Wert**), és renunciar a la humanització, que no és una característica genètica sinó cultural de la nostra espècie. El «producte educatiu» no és educació. El sistema educatiu no pot ser *una factoria que produeix titulats*, que és el concepte que desenvolupen les famoses revàlides de la LOMCE. La Comissió Europea va escriure que «educar és donar poder a les persones» per decidir el seu futur. Totes les persones tenim dret a aquest poder, i el necessitem més que mai. Cal coneixement per decidir qüestions crucials per a la humanitat. No podem perdre la guerra dels dos bilions de dòlars, perquè l'educació és poder. ■
Secretària general de la FECCOO.